

VUOLIOEN OSA-ALUEEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

2025–2035

Vuolijoen aluelautakunta · Kajaanin kaupunki

Hyväksytty: _____

Kokouspäivämäärä: _____

Sisällys

Johdanto	3
Väestökehitys ja lähtötilanne	3
Asukaskyselyn keskeiset tulokset.....	4
SWOT-yhteenveto	4
Kehittämisen kolme tukijalkaa	5
Missio ja visio 2035	5
Lautakunnan rooli ja mandaatti	7
Toimivallan kolme tasoa	7
Miten suunnitelma ohjaa toimintaa	7
Suhde kaupungin strategiaan asiakirjoihin	7
Datakeskus ja paikalliset hyödyt	8
Ennen investointipäätöstä.....	8
Investointipäätöksen jälkeen.....	8
Koulu ja varhaiskasvatus	9
Palvelut ja arjen sujuvuus	10
Asuminen, ympäristö ja yhteydet	11
Elinkeinot ja työllisyys	12
Paikallinen yrittäjyys ja Vuolijoki-hub	12
Matkailu ja Oulujärven hyödyntäminen	12
Liikenne, infra ja turvallisuus	13
Kevyen liikenteen väylät	13
Hyvinvointi, harrastukset ja yhteisöllisyys.....	14
Viestintä ja identiteetti	15
Ulkoisen viestintä: vetovoima ja näkyvyys	15
Sisäinen viestintä: asukkaiden tavoittaminen.....	15
Identiteetti.....	15
Hallinto, rahoitus ja seuranta.....	16
Oman budjetin kohdentaminen	16
Talousarviolausunto vuosittaisena vaikuttamisvälineenä	16
Ulkoisen hankerahoitus	16
Seuranta.....	16
Tavoitteiden aikajänteet.....	17
Liitteet	18

Päivitä sivunumerot Wordissa: valitse sisällysluettelo → paina F9

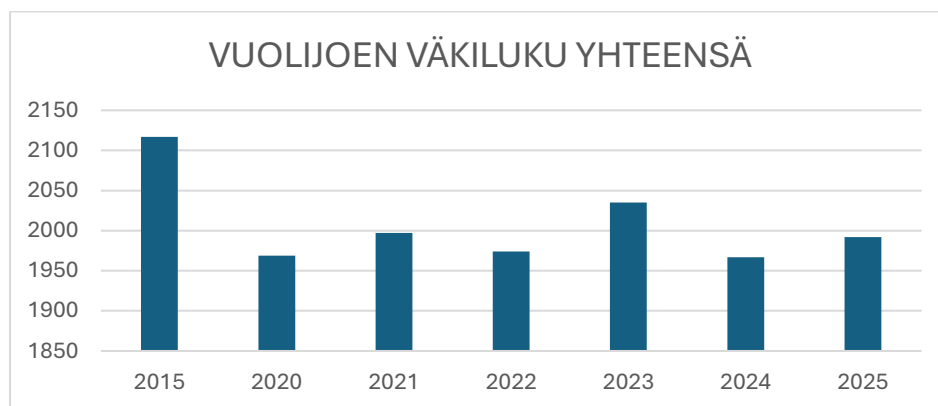
Johdanto

Vuolijoen aluelautakunta on laatinut tämän kehittämissuunnitelman ohjaamaan alueen kehittämistä vuosina 2025–2035. Suunnitelma perustuu kesällä 2025 toteutettuun asukaskyselyyn, johon vastasi 73 alueen asukasta ja toimijaa. Vastaajista 71,4 prosenttia on vakituksia asukkaita, 20 prosenttia vapaa-ajan asukkaita ja 18,6 prosenttia yhdistystoimijoita. Vastaajien talouksissa asui keskimäärin 2,8 henkilöä.

Tämä suunnitelma on lautakunnan toiminnan selkänöja ja mandaatti. Se ohjaa lautakunnan päätöksentekoa, lausuntojen antamista ja edunvalvontaa kaupungin suuntaan.

Väestökehitys ja lähtötilanne

Vuolijoen alueen väkiluku on 1 992 henkilöä (31.12.2025). Väestö on lisääntynyt 25 henkilöllä edellisestä vuodesta. Laskutrendi on kuitenkin jatkunut pitkään ja on alueen kehittämisen keskeisin haaste. Väestömäärällä on suora yhteys palveluiden säilymisedellytyksiin, koulujen toimintakykyyn ja alueen elinvoimaan.

Tilastojen seurannan perusteella vaikuttaa alle 18-vuotiaiden ja 19-49 vuotiaiden määrä kasvavan ja yli 50-vuotiaiden määrä laskevan.

Huoltosuhteen näkökulmasta:

- Riippuvaisryhmät (alle 18 + yli 64) = 946 henkilöä
- Työikäiset (19–63) = 1 046 henkilöä
- → Suhde on melko tasapainossa, mutta ikääntyneiden osuus korkea

Tulevaisuuden suunta:

- Nuoremmat kasvavat
- Vanhemmat ikäryhmät vähenevät
- Tämä voi pitkällä aikavälillä tasapainottaa väestörakennetta

Tavoite: Pysäyttää väestön väheneminen suunnitelmakauden aikana ja luoda edellytykset väestökehityksen kääntymiselle. Väestömäärän kehitystä seurataan vuosittain.

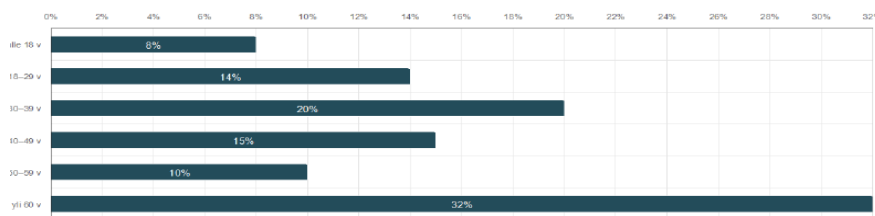
Asukaskyselyn keskeiset tulokset

Asukkaat asettivat kehittämisen painopisteet selkeään järjestykseen:

- Lähipalveluiden säilyttäminen ja parantaminen
- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Uusien asukkaiden houkuttelu
- Työllisyyden mahdollisuuksien parantaminen
- Asuinympäristön viihtyvyys
- Lapsiperheet
- Yrittämisen mahdollisuuksien parantaminen
- Ikäihmiset
- Alueen riittävät asuinmahdollisuudet
- Vapaa-ajanviettopaikkojen kehittäminen
- Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien parantaminen
- Vapaa-ajan toiminnan parantaminen

Kysely osoitti myös alueen vahvuudet: luonto ja Oulujärvi, rauhallisuus ja turvallisuus, yhteisöllisyys ja aktiiviset asukkaat sekä säilyneet peruspalvelut.

Vastaajien ikä

SWOT-yhteenveto

Vahvuudet	Mahdollisuudet
Luontoarvot ja Oulujärvi Yhteisöllisyys ja aktiiviset asukkaat Säilyneet peruspalvelut	Datakeskusinvestointi Luontomatkailu Etätyön yleistyminen
Heikkoudet	Uhat
Palveluiden keskittyminen Kajaaniin Liikkumismahdollisuuksien rajallisuus Rapautuva rakennuskanta	Väestön ikääntyminen ja poismuutto Palveluiden heikkeneminen

Vahvuuksien hyödyntäminen: Luonto, Oulujärvi ja yhteisöllisyys ovat alueen markkinoinnin ydin. Peruspalveluiden säilyminen ja sijainti Kajaanin läheisyydessä ovat vetovoimatekijöitä erityisesti lapsiperheille ja etätyöläisille, näitä vahvuuksia viestitään aktiivisesti.

Heikkouksien korjaaminen: Palveluiden keskittyminen Kajaaniin, puutteelliset liikenneyhteydet ja rapautuva rakennuskanta ovat konkreettisia esteitä muuttohalukkuudelle. Niihin vastataan kaavoituksella, liikenne esityksillä ja lautakunnan aktiivisella lausunnonantamisella.

Mahdollisuuksien hyödyntäminen: Datakeskushanke, etätyön yleistyminen ja luontomatkailu ovat lähivuosien keskeisimmät kasvumahdollisuudet. Niiden hyödyntäminen

edellyttää rantakaavan valmistumista, Vuolijoki-hubin käynnistämistä ja matkailukohteisiin investoimista.

Uhkien torjuminen: Väestökato, palveluiden heikkeneminen ja ympäristöhaasteet erityisesti Oulujärven rehevöityminen, vaativat ennakoivaa toimintaa. Lautakunta reagoi lausunnoin ennen päätöksiä, ei niiden jälkeen.

Kehittämisen kolme tukijalkaa

Asukaskyselyn tulokset ja toimintaympäristön analyysi johtavat kolmeen strategiseen tukijalkaan:

- **Palveluiden säilyminen** — koulu, terveys, lähipalvelut. Ilman toimivia palveluita lapsiperheet eivät tule eikä jää.
- **Investointien hyödyntäminen** — suunniteltu datakeskushanke on potentiaalisesti alueen historian merkittävin investointi. Sen paikalliset hyödyt vaativat aktiivista vaikuttamista.
- **Houkutteleva asuinympäristö** — rantakaava, taajamien viihtyisyys, Oulujärvi ja retkeily ympäristö ratkaisevat muuttaako perhe Vuolijoelle.

Missio ja visio 2035

Missio

Vuolijoen ja Otanmäen alueet Kajaanin eteläosassa muodostavat rauhallisen ja luonnonläheisen maaseutuyhteisön, jossa arki rakentuu vahvan yhteisöllisyyden, kauniin ympäristön ja perinteisen kyläelämän ympärille. Alueella toimii edelleen keskeisiä peruspalveluita, kuten kouluja, päiväkoteja, kauppa, apteekki ja terveystalveluita, jotka tukevat asukkaiden arkea ja lisäävät alueen houkuttelevuutta erityisesti lapsiperheille.

Luonto on Vuolijoen vahvuus. Oulujärven rannat, Talaskankaan retkeilyalueet ja monipuoliset metsät tarjoavat mahdollisuuksia virkistykseen, ulkoiluun ja matkailuun. Alueen maisemat ja tilava asuminen koetaan arvokkaiksi, mutta niiden potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty.

Yhteisöllisyys näkyy vahvana kylähenkenä, talkootoimintana ja aktiivisina yhdistyksinä. Asukkaat kokevat kuuluvansa tiiviiseen yhteisöön, jossa ihmiset tuntevat toisensa ja osallistuvat tapahtumiin ja kehittämiseen. Samalla kuitenkin kaivataan lisää osallistumismahdollisuuksia, nuorisotoimintaa ja yhteisiä kohtaamispaikkoja.

Alueen elinvoimaa haastavat väestön ikääntyminen, nuorten poismuutto ja palveluiden keskittäminen Kajaanin keskustaan. Tiestön huono kunto, puutteelliset kevyen liikenteen väylät ja rapistuva rakennuskanta heikentävät asumisviihtyvyyttä. Julkisen liikenteen niukkuus ja pitkät etäisyydet vaikeuttavat arkea erityisesti autottomille ja ikäihmisille.

Toisaalta alueella nähdään merkittäviä mahdollisuuksia. Datakeskushanke ja Skodan tehdas tuovat työllisyyttä ja investointipotentiaalia. Hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen, matkailun kehittäminen ja uusi asuinrakentaminen voivat vahvistaa alueen vetovoimaa. Etätyön ja digitaalisten palveluiden yleistyminen tukevat maaseudun elinvoimaa, kunhan infrastruktuuri ja palvelut pysyvät mukana kehityksessä.

Vuolijoki ja Otanmäki ovat paikkoja, joissa yhdistyvät perinteinen maaseutuelämä ja uuden ajan mahdollisuudet. Niiden säilyminen elinvoimaisina edellyttää pitkäjänteistä yhteistyötä, rohkeita ratkaisuja ja asukkaiden äänen kuulemistä.

Visio 2035

Vuolijoki on kasvanut rauhalliseksi mutta elinvoimaiseksi asuinalueeksi, jonka sydämessä sykkii vahva yhteisöllisyys. Kauniit Oulujärven maisemat, uudet kodit ja kunnostetut pihapiirit tekevät alueesta houkuttelevan paikan asua ja nauttia luonnon läheisyydestä. Koulu, päiväkotit ja muut tärkeät palvelut ovat lähellä, ja turvalliset kevyen liikenteen väylät tekevät arjesta vaivatonta.

Kylän yrittäjähenki näkyy uusina palveluina, kahviloina ja monipuolisina harrastusmahdollisuuksina. Kasvava matkailu, datakeskushanke ja Otanmäen teollisuus tuovat työpaikkoja ja luovat tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Vuolijoki on paikka, jossa lapsiperheet viihtyvät, nuoret löytävät tekemistä ja aikuiset voivat elää luonnon, rauhan ja toimivien palveluiden keskellä. Tähän on hyvä tulla ja täällä on hyvä olla.

Lautakunnan rooli ja mandaatti

Vuolijoen aluelautakunnan tehtävänä on Kajaanin kaupungin hallintosäännön mukaan vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon sekä kehittää Vuolijoen osa-aluetta. Tämä kehittämissuunnitelma on se asiakirja, jonka pohjalta lautakunta tätä tehtävää toteuttaa.

Suunnitelma on lautakunnan virallinen asiakirja, ei yksittäisten jäsenten näkemys vaan koko lautakunnan yhteinen mandaatti.

Toimivallan kolme tasoa

Taso	Mitä tarkoittaa	Esimerkkejä
Aloitteellinen toimivalta	Lautakunta päättää itsenäisesti	Määrärahojen kohdentaminen, ostopalvelut, hankerahoitus, yhdistysavustukset
Lausunto-oikeus	Lautakunta vaikuttaa muiden päätöksiin	Kaavoitus, palvelumuutokset, talousarvio
Seuranta ja valvonta	Lautakunta pitää asiat näkyvillä	Kehityksen, palvelutason ja lupausten seuranta

Miten suunnitelma ohjaa toimintaa

Suunnitelma kytkee jokaisen strategisen tavoitteen johonkin näistä kolmesta tasosta. Ilman kytkentää tavoitteet jäävät toiveiksi, mutta kytkennän kautta ne muuttuvat toimintavelvoitteiksi.

Suunnitelma ohjaa kolmea konkreettista prosessia:

- **Vuosittainen talousarviolausunto:** suunnitelman tavoitteet määrittävät mitä lautakunta vaatii kaupungin budjetissa
- **Strategialausunto**
- Lausunnot kaavoitukseen ja palvelumuutoksiin: suunnitelma perustelee, miksi jokin asia on lausunnonarvoinen ja mikä on lautakunnan kanta
- Oman budjetin kohdentaminen: suunnitelman prioriteetit ohjaavat mihin hankerahoitus ja avustukset suunnataan

Suhde kaupungin strategiaan asiakirjoihin

Kehittämissuunnitelma on laadittu Kajaanin kaupunkistrategian linjausten pohjalta. Kaupunkistrategian sitoumus elinvoimaisista kyläalueista on lautakunnan keskeinen argumentti edunvalvonnassa: se velvoittaa kaupunkia toimimaan tavalla, joka tukee alueen elinvoimaa ja palveluita. Lautakunta toimii itsenäisenä toimielimenä ja käyttää kaupunkistrategiaa selkänäojana omille esityksilleen ja lausunnoilleen. Kaupunkistrategian mahdollinen päivitys huomioidaan suunnitelman seuraavassa tarkistuksessa.

STRATEGINEN PAINOPISTE 1

Datakeskus ja paikalliset hyödyt

Otanmäkeen suunniteltu datakeskusinvestointi on potentiaalisesti Vuolijoen alueen historian merkittävin yksittäinen hanke. Investointipäätöstä ei ole vielä tehty. Lautakunta toimii aktiivisesti sekä ennen päätöstä että sen jälkeen. Tavoitteena on varmistaa, että paikalliset hyödyt on kirjattu sitovasti prosessin varhaisessa vaiheessa.

Paikalliset hyödyt on paljon helpompi varmistaa ennen investointipäätöstä kuin sen jälkeen. Siksi lautakunta toimii aktiivisesti juuri nyt.

Ennen investointipäätöstä

Lautakunta asettaa tavoitteeksi ja seuraa aktiivisesti:

- Kaavoitusprosessin eteneminen: lausunnoilla varmistetaan, että paikalliset vaikutukset ja hyödyt arvioidaan riittävästi
- Paikallisten yritysten mukaan ottaminen jo rakennusvaiheen valmisteluun
- Kaupungin ja investoijan välisten neuvottelujen sisältö, lautakunnalla on lausunto-oikeus kaikkiin päätöksiin, joilla on huomattava vaikutus alueeseen

Investointipäätöksen jälkeen

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	• Paikallisten yritysten pääsy alihankintoihin rakennus- ja käyttövaiheessa, vuosittainen esitys kaupungille • Hukkalämmön hyödyntäminen: kolmiportainen statusseuranta (ei aloitettu / käynnissä / sopimus), tavoitteena selvittää hyödyntämismahdollisuudet suunnitelmakaudella • Infrastruktuuri ja asuinviihtyvyys: vuosittainen esitys kaupungille tarvittavista toimenpiteistä
Antaa lausunnon	• Kaikki kaavoituspäätökset: asemakaava, osayleiskaava • Kaupungin ja investoijan väliset järjestelyt, joilla vaikutus alueen elinympäristöön
Edistää yhteistyöllä	• Paikallisten yritysten verkostoituminen ja neuvonta

Kytökset muihin teemoihin

- **Asuminen:** rantakaavan kiirehtiminen on perusteltua jo nyt. Jos asuntoja ei ole tarjolla, hyöty valuu muualle.
- **Liikenne:** lisääntyvä liikenne edellyttää tiestön ja kevyen liikenteen kehittämistä.
- **Palvelut:** kasvava väestöpohja voi vahvistaa palveluita, mutta vain jos muuttoliike suuntautuu alueelle eikä Kajaanin keskustaan.

STRATEGINEN PAINOPISTE 2

Koulu ja varhaiskasvatus

Koulujen ja päiväkotien säilyminen on lautakunnan tärkein yksittäinen tavoite koko suunnitelmakaudella.

Koulu → lapsiperheet → väestökehitys → palvelut → elinvoima. Tämä argumenttiketju on lautakunnan vahvin peruste kaikissa kouluverkkoa koskevissa lausunnoissa.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	- Koulujen ja päiväkotien säilyminen 2025–2035 — oppilasmäärän seuranta vuosittain - Jos laskutrendi uhkaa toimintaedellytyksiä: välitön lausunto ja esitys kaupungille, ei odoteta virallista selvitystä - Varhaiskasvatuksen ryhmäkoot ja palvelutarjonta - Vähintään yksi koulupihainvestointi suunnitelmakaudella. Otanmäen monitoimialue on ensisijainen kohde: ulkokuntosali, jalkapalloareena, kiipeilytelineet ja kuntoportaat. Leikkipuistoja uusitaan ja pienten lasten leikkipaikkoja lisätään koulupihoille sekä kaupan läheisyyteen.
Antaa lausunnon	- Kaikki kouluverkkoselvitykset ja -päätökset - Oppilaskuljetusten muutokset - Koulujen tilojen ja pihojen investointipäätökset - Talousarviovalmisteluun vuosittain
Edistää yhteistyöllä	Koulupihainvestoinnit hankerahoituksella: lautakunnan suora toimivalta

Kytökset muihin teemoihin

- Liikenne:** turvallinen koulumatka on koulun ohella lapsiperheiden tärkein kriteeri
- Hyvinvointi:** koulupihainvestoinnit palvelevat koko yhteisöä koulupäivän ulkopuolella

STRATEGINEN PAINOPISTE 3

Palvelut ja arjen sujuvuus

Lähipalveluiden säilyttäminen oli asukaskyselyn ykkösprioriteetti. Lautakunnan suora toimivalta on tässä teemassa rajoittuneinta, sillä päätösvalta on kaupungilla ja hyvinvointialueella. Lausunto-oikeuden systemaattinen käyttäminen on tärkein väline.

Nuorisopalveluiden järjestämisvastuun on oltava kaupungilla.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	- Päivittäistavarakaupan säilyminen alueella - Terveys- ja vanhuspalveluiden saatavuuden seuranta: aktivoituu, jos palvelu keskeytyy yli 2 viikkoa, tai saatavuus laskee alle 3 päivään viikossa - Nuorisotilojen aukiolo: kaupungin vastuu, lautakunta seuraa ja vaatii
Antaa lausunnon	- Kaupungin sivistys- ja nuorisopalveluiden muutokset - Talousarviovalmisteluun vuosittain: palvelutaso kirjataan eksplisiittisesti
Edistää yhteistyöllä	- Lähipalvelupisteiden ja kohtaamispaikkojen syntyminen: yhdistysten tukeminen - Kotoutuminen: yhteisötoiminnan ja matalan kynnyksen palveluiden tukeminen - Esitys suoraan hyvinvointialueelle tai kaupungille, jos palvelutaso ei vastaa tarpeita

STRATEGINEN PAINOPISTE 4

Asuminen, ympäristö ja yhteydet

Asuinympäristön laatu ja asuntotarjonta ovat väestökehityksen konkreettisimmat vipuvarret. Tämä teema kytkeytyy suoraan datakeskuslukuun. Jos investointi toteutuu mutta alueella ei ole asuntoja tarjolla, hyöty valuu Kajaanin keskustaan.

Oulujärvi on alueen tärkein vetovoimatekijä mutta samalla myös merkittävä ympäristöhaaste. Rehevöityminen heikentää vedenlaatua, virkistyskäyttöä ja maisema-arvoja, jotka ovat keskeisiä syitä miksi ihmiset haluavat asua alueella. Oulujärven tila kytkeytyy siten suoraan muuttohalukkuuteen ja palveluiden säilymisedellytyksiin.

Lautakunta seuraa järven vedenlaatua vuosittain pyytämällä tietoa ympäristöviranomaisilta ja nostaa tilanteen esiin tarvittaessa lausunnoissaan. Perukanpuron ennallistamishanke ja Ounasjokisuun ruoppaushanke on käynnissä, ja jätevesiratkaisut sekä valuma-alueen maankäyttö ovat aktiivisessa seurannassa.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	- Rantakaavan valmistuminen ja uusien tonttien syntyminen suunnitelmakaudella - Kaavoitusprosessin etenemisen seuranta: esitys kaupungille kiirehtimisestä tarvittaessa - Oulujärven vedenlaadun ja rehevöitymiskehityksen vuosittainen seuranta - Perukanpuron ennallistamishankkeen eteneminen: budjettivaraus vesioikeudelliselle luvalla - Ounasjokisuun ruoppaushankkeen eteneminen: budjettivaraus toteutukselle. - Taajamien viihtyisyysinvestoinnit hankerahoituksella
Antaa lausunnon	- Kaikki kaavoituspäätökset toimialueella: rantakaava, asemakaava, osayleiskaava, tuulivoimakaava - Ympäristöluvut, joilla vaikutus Oulujärven tilaan tai maisema-arvoihin
Edistää yhteistyöllä	- Retkeilykohteiden ylläpito yhteistyössä Metsähallituksen, yhdistysten ja kaupungin kanssa - Tyhjien rakennusten kunnostus tai purku: esitys kaupungille

Kytökset muihin teemoihin

- Datakeskus:** rantakaavan kiirehtiminen perusteltua jo nyt
- Matkailu:** luontokohteet ja Oulujärvi ovat matkailun perusta

STRATEGINEN PAINOPISTE 5

Elinkeinot ja työllisyys

Alueen elinkeinopohja rakentuu **kolmen** kokonaisuuden varaan: paikallinen yrittäjyys ja Vuolijoki-hub, matkailu ja Oulujärven hyödyntäminen sekä Otanmäen teollinen pohja. Datakeskuksen elinkeinovaikutukset käsitellään luvussa 1.

Paikallinen yrittäjyys ja Vuolijoki-hub

Vuolijoki-hub on yhteisöllinen tila etätyöläisille ja pienyrittäjille, ja lautakunnalla on hankerahoituksen kautta suora toimivalta tukea sen käynnistymistä.

Matkailu ja Oulujärven hyödyntäminen

Tavoitteena yksi konkreettinen matkailukohteen kehityshanke vuosittain. Ensisijaisina kohteina Kuusirannan Männistön alue sekä uimarannat. Hankerahoitus on lautakunnan suorassa toimivallassa.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	• Vuolijoki-hubin käynnistyminen ja käyttöaste: vuosittainen seuranta • Paikallisten yritysten verkostoituminen suurten investointien alihankintoihin • Yksi matkailukohteen kehityshanke vuosittain
Antaa lausunnon	• Elinkeinopoliittiset päätökset, jotka vaikuttavat alueen yritystoimintaan • Yritystontteja ja teollisuusalueita koskevat kaavoituspäätökset
Edistää yhteistyöllä	• Yrittäjyysneuvonnan markkinointi alueella • Yhteismarkkinointi Manamansalon ja Rokuan suuntaan • Matkailuyrittäjyyden edellytysten tukeminen

STRATEGINEN PAINOPISTE 6

Liikenne, infra ja turvallisuus

Liikenne ja infrastruktuuri ovat arjen sujuvuuden perusta. Päätösvalta on kaupungilla ja Väylävirastolla, ja lautakunta vaikuttaa lausunnoilla ja esityksillä.

Liikenneturvallisuus → lapsiperheet → väestökehitys → palveluiden säilyminen.
Turvaton koulumatka on yhtä vahva muuttamisen este kuin puuttuva koulu.

Kevyen liikenteen väylät

Kevyen liikenteen väylä Vuolijoki–Otanmäki–Vuottolahti -akselille on alueen pitkäaikaisin liikenneturvallisuuspuute. Vaalantien pyörätie on tunnistettu kiireellisimmäksi kohteeksi, sillä raskas liikenne ja 80 km/h nopeusrajoitus tekevät reitistä vaarallisen erityisesti koululaisille.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	• Kevyen liikenteen väylä Vuolijoki–Otanmäki–Vuottolahti: vuosittainen esitys kaupungille ja Väylävirastolle • Tiestön kunnon seuranta: aktivoituu, jos turvallisuus vaarantuu tai talvikunnossapito laiminlyödään • Joukkoliikenteen vuorotarjonta: aktivoituu, jos vuoro lakkautetaan tai vuoromäärä vähenee • Digitaalinen infrastruktuuri: katvealueiden kartoitus ja esitys kaupungille
Antaa lausunnon	• Tiesuunnitelmat ja kunnossapitosuunnitelmat toimialueella • Joukkoliikenteen suunnitteluun vuosittain • Väyläviraston investointiohjelmat, kun koskevat alueen maanteitä

Kytkökset muihin teemoihin

- **Koulu:** turvallinen koulumatka on lapsiperheiden perusedellytys
- **Datakeskus:** hankkeen toteutuessa lisääntyvä liikenne edellyttää tiestön kehittämistä

STRATEGINEN PAINOPISTE 7

Hyvinvointi, harrastukset ja yhteisöllisyys

Tässä teemassa lautakunnalla on eniten suoraa toimivaltaa. Hankerahoitus, yhdistysten avustaminen ja kehittämishankkeiden toteuttaminen ovat hallintosäännön mukaista itsenäistä toimivaltaa: ei vaikuttamista muiden päätöksiin vaan omaa tekemistä. YU-kenttähanke on suunnitteluvaiheessa ja toteutus on tavoitteena vuonna 2027.

Asettaa tavoitteeksi ja seuraa	• YU-kenttä-hankkeen eteneminen: suunnitteluvaihe käynnissä, toteutus tavoitteena 2027. Lautakunnalla aktiivinen rooli. • Maauimalan säilyminen ja aukioloajat: välitön esitys kaupungille, jos lakkautus uhkaa • Vähintään yksi liikuntapaikkainvestointi per vuosi hankerahoituksella • Koulupihainvestoinnit monitoimialueiksi
Antaa lausunnon	• Maauimalaa koskevat päätökset • Liikunta- ja nuorisopalveluiden muutokset • Talousarviovalmisteluun: hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut
Edistää yhteistyöllä	• Kylä- ja yhteisötapatumien tukeminen avustuksilla • Yhdistysten välisen yhteistyön edistäminen • Kotoutuminen: yhteisötoiminta ja matalan kynnyksen kohtaamispaikat

Kytökset muihin teemoihin

- **Koulu:** koulupihainvestoinnit palvelevat molempia tavoitteita
- **Matkailu:** tapahtumat ja liikuntapaikat palvelevat sekä asukkaita että matkailijoita

Viestintä ja identiteetti

Viestintä on läpileikkaava toiminto, joka tukee kaikkia strategisia tavoitteita. Se palvelee kahta erillistä tarkoitusta.

Ulkoinen viestintä: vetovoima ja näkyvyys

Tavoitteena tehdä Vuolijoki tunnetuksi houkuttelevana asuinpaikkana erityisesti lapsiperheille ja etätyöläisille. Vahvuudet (luonto, Oulujärvi, rauhallisuus, yhteisöllisyys) ovat markkinointiviestinnän ydin. Mahdollinen datakeskushankkeen rakennusvaihe tuo poikkeuksellista näkyvyyttä, joka hyödynnetään aktiivisesti.

Sisäinen viestintä: asukkaiden tavoittaminen

Tavoitteena varmistaa, että kaikki alueen asukkaat, sekä vakituiset että vapaa-ajan asukkaat, ovat tietoisia lautakunnan toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista. Yhteinen viestintäkanava on tunnistettu tarpeeksi, ja lautakunta asettaa sen käynnistämisen yhdeksi lähivuosien konkreettiseksi tavoitteeksi.

Identiteetti

Vuolijoen identiteetti rakentuu luonnon, Oulujärven, yhteisöllisyyden ja pitkän kylähistorian varaan. Sitä vahvistetaan aktiivisesti: se on sekä asukkaiden yhteenkuuluvuuden lähde että ulkoisen markkinoinnin perusta.

Hallinto, rahoitus ja seuranta

Oman budjetin kohdentaminen

Lautakunta päättää itsenäisesti kaupunginvaltuuston myöntämien määrärahojen kohdentamisesta. Kehittämissuunnitelma ohjaa kohdentamista strategisten prioriteettien perusteella, ei yksittäisten toiveiden mukaan.

- Aktiivisiin tavoitteisiin kohdennetaan ensin: datakeskuksen seuranta, YU-kenttä, koulupihainvestoinnit, matkailuhankkeet
- Yhdistysten avustuksissa priorisoidaan strategisia tavoitteita tukeva toiminta
- Hankerahoituksen omarahoitusosuuteen varaudutaan budjetissa ennakoivasti

Talousarviolausunto vuosittaisena vaikuttamisvälineenä

Talousarviolausunto on lautakunnan tärkein vuosittainen vaikuttamisväline kaupungin suuntaan. Se on käytettävä systemaattisesti kytkettynä tämän suunnitelman konkreettisiin tavoitteisiin. Joka vuosi lausuntoon kirjataan:

- Palveluiden säilyttämiseen liittyvät vaatimukset perusteluineen
- Infrastruktuuriinvestointien priorisointi
- Kehittämishankkeiden rahoitustarpeet
- Edellisen vuoden esitysten toteutumisen arviointi: mitä luvattiin, mitä tehtiin

Talousarviolausunto ei ole vuosittainen toivelista. Seurannan kautta siitä tulee vaikuttamisen väline, jolla on muisti.

Ulkoinen hankerahoitus

Hankerahoituksen hakeminen on lautakunnan itsenäistä toimivaltaa. Tavoitteena vähintään yksi ulkoinen hakemus per vuosi. Kolme keskeistä rahoituslähdettä:

- EU:n maaseuturahasto ja alueelliset kehittämisrahastot: liikunta, ympäristö, yhteisöllisyys
- Datakeskustoimijan yhteisöavustusohjelma: paikalliset kehittämishankkeet Otanmäen ja Vuolijoen alueella sekä ympäröivillä kylillä.
- Valtion erityisavustukset: liikenneturvallisuus, digitaalinen infrastruktuuri

Seuranta

Kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain suunnitelman liitteenä olevan seurantataulukon avulla. Seurantakokous pidetään kerran vuodessa lautakunnan ja kaupungin edustajien kesken. Kokouksessa käydään läpi:

- Aktiivisten tavoitteiden tila ja edistyminen
- Passiivisten tavoitteiden laukaisevat ehdot: onko jokin aktivoitunut
- Ulkoistettujen tavoitteiden tiedoksianto
- Talousarviolausunnon esitysten toteutuminen: mitä luvattiin, mitä tehtiin
- Tarvittavat päivitykset suunnitelmaan

Suunnitelma tarkistetaan kokonaisuudessaan valtuustokausittain tai merkittävien toimintaympäristömuutosten yhteydessä. Datakeskuksen investointipäätös käynnistää välittömän tarkistuksen, sillä useat tavoitteet ovat suoraan riippuvaisia hankkeen

toteutumisesta. Aktiivisten tavoitteiden määrä sovitetaan lautakunnan todelliseen kapasiteettiin vuosittain seurantakokouksessa.

Tavoitteiden aikajänteet

Kehittämissuunnitelman tavoitteet jakautuvat kolmeen aikajänteeseen. Jako ohjaa resurssien kohdentamista ja auttaa priorisoimaan vuosittaisessa seurantakokouksessa.

- **Lähiajan tavoitteet (2025–2027):** YU-kenttähankkeen toteutus, koulupihainvestoinnit, datakeskuksen kaavoituslausunnot, rantakaavaprosessin käynnistäminen, Vuolijoki-hubin perustaminen ja Perukanpuron ennallistaminen.
- **Keskipitkän aikavälin tavoitteet (2028–2031):** Rantakaavan valmistuminen ja uudet tontit, kevyen liikenteen väylä Vuolijoki–Otanmäki–Vuottolahti, datakeskuksen investointipäätöksen jälkeiset toimenpiteet (alihakinta, hukkalämpö, infra) sekä matkailukehityksen vahvistaminen.
- **Pitkän aikavälin tavoitteet (2032–2035):** Väestökehityksen kääntyminen, palveluverkon vakiinnuttaminen, datakeskuksen hyötyjen juurruttaminen paikalliseen talouteen ja alueen tunnettavuuden vahvistaminen vetovoimaisena asuinpaikkana.

Liitteet

- Liite 1: Seurantataulukko (tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, vastuutahot ja koriluokittelu) on liitetty seuraavilla sivuilla.
- Liite 2: Asukkaiden kehitysideat, asukaskyselyn toimenpide-ehdotukset koottuna

Liite 1: Seurantataulukko

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit (seuranta)	Vastuutahot	Kori
Datakeskus ja paikalliset hyödyt				
Datakeskus tuo paikallista hyötyä	Seurataan paikallisten yritysten pääsyä alihankintoihin ja tehdään esityksiä kaupungille vuosittain	Tehtyjen esitysten määrä + paikallisia alihankkijoita mukana (kyllä/ei)	Aluelautakunta (pää), Kaupungin yrityspalvelut	Aktiivinen
Hukkalämpö hyödynnetään alueella	Seurataan hukkalämpöneuvottelujen etenemistä ja selvitetään hyödyntämismahdollisuudet yhteistyössä kaupungin ja datakeskustoimijan kanssa	Neuvottelustatus vuosittain (ei aloitettu / käynnissä / sopimus)	Aluelautakunta, Kaupunki	Aktiivinen
Infrastruktuuri palvelee asukkaita	Tehdään vuosittain kirjallinen esitys datakeskusinvestoinnin yhteydessä tarvittavista infratoimenpiteistä	Esitys tehty tai perusteltu syy kirjattu + kaupungin vastaus dokumentoitu	Aluelautakunta	Aktiivinen
Elinkeinot ja työllisyys				
Paikallisten yritysten asema paranee	Seurataan paikallisten yritysten verkostoitumista suurten investointien yhteydessä ja tuetaan neuvonnalla	Kontaktoitujen yritysten määrä vuosittain	Kaupungin yrityspalvelut (pää), Aluelautakunta	Aktiivinen
Vuolijoki-hub toimii yritystoiminnan alustana	Kehitetään hubia aktiivisesti ja seurataan käyttöastetta	Hubissa toimivien yritysten/toimijoiden määrä	Kaupungin yrityspalvelut (pää), Aluelautakunta	Aktiivinen
Vuolijoki tunnetaan matkailualueena	Kehitetään uimarantoja, reittejä ja Kuusirannan Männistöä — priorisoidaan yksi konkreettinen kohde per vuosi	Vuosittain yksi valmistunut kehityskohde (kyllä/ei)	Yrittäjät, Kaupunki, Aluelautakunta	Ulkoistettu

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit (seuranta)	Vastuutahot	Kori
Palvelut ja arjen sujuvuus				
Lapsiperheet viihtyvät alueella	Edistetään lapsiystävällisiä palveluja tekemällä vuosittain esitys kaupungille tunnistetuista kehitystarpeista	Esitys tehty tai perusteltu syy kirjattu + kaupungin vastaus dokumentoitu	Aluelautakunta (pää), Kaupunki	Aktiivinen
Terveys- ja vanhuspalvelut toimivat	Seurataan palvelujen saatavuutta — aktivoituu jos palvelu keskeytyy yli 2 viikkoa tai saatavuus alle 3 pv/vko	Palvelukatkokset dokumentoitu + lautakunnan reaktio kirjattu (kyllä/ei)	Aluelautakunta (seuraa ja vaatii), Hyvinvointialue (pää)	Passiivinen
Lähipalvelut säilyvät ja vahvistuvat	Tuetaan uusien palvelupisteiden ja kohtaamispaikkojen syntymistä viestinnällä ja aloitteilla	Uudet palvelupisteet tai kohtaamispaikat (lukumäärä)	Kaupunki (pää) — Aluelautakunta tukee ja edistää	Ulkoistettu
Lapset, nuoret ja lapsiperheet				
Toimivat nuorisotilat ja iltapäivätoiminta	Seurataan nuorisotilojen aukioloa ja iltapäivätoiminnan saatavuutta — reagoidaan katkoksiin esityksin kaupungille	Aukiolopäivät/viikko seurattu + katkokset dokumentoitu	Kaupunki/Sivistyspalvelut (pää) — Aluelautakunta seuraa ja vaatii	Passiivinen
Monipuoliset harrastusmahdollisuudet	Kehitetään harrastuspaikkoja yhteishankkeilla ja tuetaan yhdistysten toimintaa	Käytössä olevien harrastuspaikkojen määrä	Kaupunki/Nuorisopalvelut (pää), Aluelautakunta, Yhdistykset	Ulkoistettu
Turvalliset koulureitit ja leikkipuistot	Tehdään vuosittainen kartoitus puutteista ja esitys kaupungille korjaustoimenpiteistä	Kartoitus tehty tai perusteltu syy kirjattu + esitys dokumentoitu	Aluelautakunta (aloitteentekijä), Kaupunki/Tekniset palvelut (toteuttaja)	Aktiivinen
Liikenne ja infrastruktuuri				
Kevyen liikenteen väylät turvallisempia	Tehdään vuosittainen puutekartoitus ja esitys	Kartoitus tehty tai perusteltu syy	Aluelautakunta (aloitteentekijä), Kaupunki/Tekniset palvelut (toteuttaja)	Aktiivinen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit (seuranta)	Vastuutahot	Kori
	kaupungille ja Väylävirastolle	kirjattu + esitys dokumentoitu		
Tieyhteydet kunnossa	Seurataan tiestön kuntoa — aktivoituu jos kunto vaarantaa liikenneturvallisuuden tai talvikunnossapito laiminlyödään	Yhteydenotot ja esitykset dokumentoitu (lukumäärä)	Aluelautakunta (seuraa ja vaatii), Kaupunki/Tekniset palvelut (pää)	Passiivinen
Joukkoliikenneyhteydet säilyvät	Seurataan vuorotarjontaa — aktivoituu jos vuoro lakautetaan tai vuoromäärä vähenee	Lausunnot annettu (kyllä/ei) + vuoromäärät seurattu	Aluelautakunta (seuraa ja vaatii), Kaupunki/Joukkoliikennesuunnittelu (pää)	Passiivinen
Digitaaliset yhteydet paranevat	Tehdään aloitteet verkkokattavuuden parantamiseksi tunnistettujen katvealueiden osalta	Aloitteet dokumentoitu + verkkokattavuus seurattu	Aluelautakunta (pää), Kaupunki/Elinvoimapalvelut	Ulkoistettu
Hyvinvointi ja yhteisöllisyys				
Asukkaiden osallistumismahdollisuudet lisääntyvät	Tuetaan kylä- ja yhteisötaphtumien järjestämistä ja kannustetaan yhteistoimintaan	Tapahtumien määrä vuosittain	Yhdistykset (pää), Aluelautakunta, Kaupunki	Ulkoistettu
Saavutettavat liikuntapaikat (YU-kenttä)	Toteutetaan YU-kenttä ja vastaavat yhteishankkeet — priorisoidaan avoimet, eri ikäryhmille sopivat kohteet	Valmistuneet tai käynnistyneet hankkeet (lukumäärä)	Aluelautakunta (pää), Yhdistykset, Kaupunki	Aktiivinen
Harrastamisen mahdollisuudet lisääntyvät	Tuetaan paikallisten toimijoiden liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimintaa	Tuettujen toimijoiden määrä vuosittain	Yhdistykset (pää), Aluelautakunta, Kaupunki	Ulkoistettu
Viestintä ja identiteetti				
Vuolijoen tunnettuus ja vetovoima kasvavat	Ylläpidetään yhteistä viestintäkanavaa, tuotetaan	Julkaistujen sisältöjen määrä +	Aluelautakunta (pää), Yhdistykset, Kaupunki	Ulkoistettu

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit (seuranta)	Vastuutahot	Kori
	some- ja videoviestintää ja pidetään tapahtumakalenteri ajantasaisena	seuraajamäärän kehitys vuosittain		
Käyttöohje ja seurantaperiaatteet				
Seuranta 1× vuodessa (aluelautakunta / kaupungin kanssa). Jokaiselle tavoitteelle nimetty yksi päävastuutaho.				
Kori A (Aktiivinen) = lautakunta seuraa ja raportoi vuosittain Kori P (Passiivinen) = reagoidaan vain laukaisevan ehdon täytyttyessä Kori U (Ulkoistettu) = vastuu muulla taholla				
Kyllä/ei-mittarit: jos toimenpidettä ei ole tehty, kirjataan perusteltu syy — ei jätetä tyhjäksi. Lähtötasot kirjataan ennen ensimmäistä seurantakierrosta.				

Liite 2: Aukkaiden kehitysideat

Seuraavat ideat on kerätty asukaskyselystä 2025. Ne eivät ole lautakunnan virallisia strategisia tavoitteita mutta dokumentoidaan tässä jatkokehitystä ja priorisointia varten.

Virkistys ja matkailu

- Kaivosmuseon perustaminen Otanmäkeen
- Ralliradan hyödyntäminen tapahtumakäyttöön
- Melontatalli ja -vuokraamo Oulujärven rannalle
- Avantosauna Oulujärven rannalle
- Poijun palautus Jataharjun edustalle
- PumpTrack-rata nuorisolle
- Minigolfrata

Palvelut ja arki

- Pizza- ja hampurilaisravintola alueelle
- Kahvila tai kohtaamispaikka kirkonkylään
- Moottoripajan varikko ja kokoontumistila
- Liikkuvan kaupan palvelut sivukylille

Nuoriso

- Nuorisodiskot ja tapahtumat
- Moposuora tai nuorisoajoalue
- Lisää nuorten kokoontumistiloja